

Ur.broj: 711-1-1621-Ho-30/14-02-8

Broj: Mo-30/14

Zagreb, 25. veljače 2014.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo), na temelju članka 30. stavka 1. podstavka 2., 4. i 5. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“, broj 26/11., 12/12., 126/12. i 48/13. – pročišćeni tekst Zakona, u dalnjem tekstu: ZSSI), **na zahtjev Roberta Jankovicsa, izvršnog predsjednika Demokratske zajednice Mađara Hrvatske, za davanjem mišljenja Povjerenstva**, na 44. sjednici održanoj dana 25. veljače 2014. godine, daje sljedeće:

OČITOVANJE

Očitovanje Povjerenstva broj: M-106/13 od 12. lipnja 2013. u odnosu na dužnosnike Općine Plitvička Jezera i očitovanje broj: Mo-30/14 od 31. siječnja 2014. u odnosu na dužnog zamjenika općinskog načelnika Općine Tordinci nisu istovjetna. U očitovanju pod brojem M-106/13 u odnosu na dužnike Općine Plitvička Jezera razmatrana su načelna pitanja te su, iz preventivnih razloga, ovlasti i zadaće koje ima ravnatelj škole kao ustanove tumačeni u širem smislu. U predmetu pod brojem: Mo-30/14, koji se odnosi na dužnog zamjenika Rožiku Kel Povjerenstvo je tumačilo i primijenilo ZSSI-a u odnosu na konkretnu životnu situaciju, uzimajući u obzir mišljenje izrečeno u Odluci Ustavnog suda („Narodne novine“, broj 126./12.) da pravila kojima se uređuju pitanja sukoba interesa ne bi trebala biti takva da obnašatelje javnih dužnosti odvrate od kandidiranja i prihvatanja obnašanja javnih dužnosti.

Obrazloženje

Zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva podnio je Robert Jankovics, izvršni predsjednik Demokratske zajednice Mađara Hrvatske. U knjigama ulazne pošte zahtjev je zaprimljen pod poslovnim brojem 711-U-599-Mo-30/14-01-1, dana 18. veljače 2014. godine, povodom kojeg se vodi predmet broj Mo-30/14.

Člankom 6. stavkom 1. i stavkom 2. ZSSI-a, propisano je da su dužnosnici dužni u slučaju dvojbe da li je neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti zatražiti mišljenje Povjerenstva koje je potom dužno na zahtjev dužnog zamjenika dati obrazloženo mišljenje u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

Iako je zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva podnijela osoba koja nije dužnosnik u smislu ZSSI-a, postavljeni upit u vezi je s tumačenjem odredbi ZSSI-a i načela obnašanja javnih dužnosti, stoga na podneseni zahtjev u svrhu učinkovitog sprječavanja sukoba interesa i edukacije dužnosnika u pitanjima sukoba interesa, Povjerenstvo daje obrazloženo očitovanje.

U predmetnom zahtjevu navodi se da je Povjerenstvo u svom očitovanju pod brojem Mo-13/14, danom na zahtjev istog podnositelja u odnosu na dužnosnicu Rožiku Kel, zamjenicu općinskog načelnika Općine Tordinci zauzelo stajalište da imenovana dužnosnica može istovremeno uz obnašanje dužnosti zamjenice općinskog načelnika Općine Tordinci obavljati funkciju ravnateljice osnovne škole. Međutim, u predmetu broj M-106/13 Povjerenstvo je donijelo očitovanje suprotnog sadržaja, iz kojeg proizlazi da zamjenik općinskog načelnika Općine Plitvička Jezera ne može istovremeno uz obnašanje navedene dužnosti biti ravnatelj srednje škole. Podnositelj zahtjeva od Povjerenstva traži obrazloženje razlike u navedenim očitovanjima o dopuštenosti odnosno nedopuštenosti istovremenog obnašanja dužnosti zamjenika općinskog načelnika i ravnatelja srednje, odnosno osnovne škole.

Člankom 14. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da dužnosnici ne mogu biti članovi upravnih tijela i nadzornih odbora trgovačkih društava, upravnih vijeća ustanova, odnosno nadzornih odbora izvanproračunskih fondova niti obavljati poslove upravljanja u poslovnim subjektima.

U danim očitovanjima Povjerenstvo pojašnjava da je Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“, broj 87/08., 86/09., 92/10., 105/10., 90/11., 5/12., 16/12., 86/12., 126/12. i 94/13.) propisano da su osnovne i srednje škole javne ustanove te da školom upravlja školski odbor, dok je ravnatelj poslovni i stručni voditelj školske ustanove. Školski odbor je stoga po ovlasti upravljanja školom kao ustanovom izjednačen s upravnim vijećem ustanova, dok je ravnatelj škole izvršno tijelo.

Zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva u predmetu M-106/13 postavljen je načelno te u istom nije poimence naveden dužnosnik u odnosu na kojeg se traži mišljenje, niti o kojoj je školi riječ pa Povjerenstvo nije raspolagalo sa svim relevantnim činjenicama, niti je bilo moguće utvrditi je li riječ o ustanovi od posebnog interesa za jedinicu lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave. Povjerenstvo je stoga, iz preventivnih razloga, a uzimajući u obzir sadržaj funkcije ravnatelja za rad škole kao ustanove i djelokrug poslova ravnatelja, zauzelo stroži stav. Naime, Povjerenstvo je dalo načelno stajalište da dužnosnik ne bi mogao biti ravnatelj škole zato što se ustanove smatraju poslovnim subjektom, a ravnatelj, iako sukladno odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi predstavlja izvršno tijelo, nesumnjivo u obavljanju svojih funkcija donosi niz odluka važnih za djelotvoran i pravilan rad školske ustanove te obavlja poslove koji bi se mogli smatrati poslovima upravljanja u širem smislu.

Povjerenstvo napominje da predmetno očitovanje nije donijelo na zahtjev dužnosnika, već službenice u Općini Plitvička Jezera te da isto za dužnosnika na kojeg se upit odnosi nije obvezujuće. Naime, sukladno članku 6. ZSSI-a, dužnosnik je taj koji je obvezan zatražiti mišljenje Povjerenstva u slučaju dvojbe da li je neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti te zamjenik općinskog načelnika Općine Plitvička Jezera ima pravo i dužnost u slučaju dvojbe obratiti se Povjerenstvu sa zahtjevom za davanjem mišljenja u kojem će navesti sve okolnosti konkretnog slučaja.

U očitovanju broj Mo-13/14 u odnosu na dužnosnicu Rožiku Kel, zamjenicu općinskog načelnika Općine Tordini Povjerenstvo je razmatralo konkretnu situaciju iznesenu u zahtjevu za davanjem mišljenja te na istu primijenilo odredbe ZSSI-a ali i Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi kojim je propisano da je ravnatelj poslovni i stručni voditelj školske ustanove, a školom upravlja školski odbor te je stoga Povjerenstvo u tom predmetu donijelo mišljenje da ravnatelj ne obavlja poslove upravljanja poslovnim subjektom.

Povjerenstvo ukazuje da je prilikom utvrđivanja dopuštenosti istovremenog obnašanja dužnosti općinskog načelnika ili njegovog zamjenika i ravnatelja osnovne ili srednje škole kao ustanove, potrebno razmotriti i odredbu članka 89. stavka 2. podstavka 42. Zakona o lokalnim izborima („Narodne novine“ broj 144/12.) kojom je propisano da navedeni dužnosnici za vrijeme obnašanja navedenih dužnosnici ne mogu biti ravnatelj i djelatnik te član upravnog vijeća ustanove ili druge neprofitne pravne osobe kojoj je jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave osnivač.

Zahtjev povodom kojeg je Povjerenstvo donijelo očitovanje u predmetu M-106/13 nije bio u dovoljnoj mjeri određen, stoga je u tom predmetu pojam obavljanja poslova upravljanja ustanovom, Povjerenstvo tumačilo u širem smislu, imajući na umu da u je praksi, utjecaj ravnatelja škole na proces upravljanja i donošenja odluka, vrlo često veći nego što su to proizlazi iz Zakonom propisane nadležnosti i ovlasti upravnog vijeća koje u formalno pravnom smislu obavlja poslove upravljanja.

Povjerenstvo je očitovanje u predmetu Mo-13/14 donijelo na temelju mjerodavnih odredbi Zakona, te je pritom uzelo u obzir i mišljenje izraženo u Odluci Ustavnog suda („Narodne novine“, broj 126/12.) da primjena pravila o sukobu interesa ne bi trebala biti takva da obnašatelje javnih dužnosti odvrati od prihvaćanja i obnašanja javnih dužnosti.

Slijedom navedenoga, Povjerenstvo je dalo očitovanje kako je navedeno u izreci ovoga akta. Očitovanje će se dostaviti podnositelju zahtjeva te će biti objavljeno na Internet stranici Povjerenstva.

